UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk - odontologiske fakultet

Styresak: 39/16

Sak nr.: 2015/5771

Møte: 20.04.2016

Økonomirapport mars og tema årsverksstatus

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Fakultetsstyresak 112/15: Budsjett 2016 - forslag til fordeling.
b) Fakultetsstyresak 5/16: Årsregnskap 2015.
c) Vedlegg: Økonomirapport pr mars 2016.
d) Vedlegg: Årsverksstatus pr mars 2016.

Hva saken gjelder

Denne saken gjør rede for økonomistatus per mars 2016. I tillegg er det en nærmere beskrivelse av utviklingen i årsverk ved fakultetet.

Sammendrag

Grunnbevilgning
Fakultetet har i budsjettet lagt inn en positiv overføring av 15 millioner kroner.

Per mars er resultatet som budsjettert og vi holder fast ved prognosen for året på 15 millioner kroner i overføring til 2017. I grunnbevilgningen er lønnskostnadene 2,9 millioner kroner (2,2%) lavere enn budsjett. Bemanningen er lavere enn på samme tid i fjor og det forventes et moderat lønnsoppgjør. Fra 1. april i år ble det innført en ordning med pensjon for bistillinger. Dette er ikke hensyntatt i budsjettet, og forventes å øke kostnadene med 1,8 millioner kroner på årsbasis. Utviklingen i kostnadene følges nøye og dersom utviklingen gir rom for det, vil midler omdisponeres innenfor fakultetets totale ramme.

Eksternt finansiert virksomhet
Den eksterne aktiviteten har vært noe lavere enn ambisjonene så langt i år. Det er NFR- og EU-aktiviteten som er noe lavere enn forventet. Fakultetet fikk mange nye prosjekter i fjor og det er forsinket oppstart på noen av de nye prosjektene. Prognosen for aktivitet for hele året er derfor redusert med henholdsvis 5 og 1 million kroner for denne aktiviteten.

Utvikling årsverk pr mars

Kostnadene knyttet til bemanning utgjør en vesentlig del av kostnadene ved fakultetet. Det er derfor nødvendig å ha god kontroll og oversikt over bemanningsutviklingen. Ansatte er en langsiktig ressurs. For å sikre en god og riktig bemanning over tid, er det nødvendig å ha en langsiktig plan for bemanningen.

Vedlagte notat beskriver bemanningsutviklingen ved fakultetet.

Videre plan for tema i økonomirapportene til fakultetsstyret

Følgende tema er planlagt i økonomirapportene til møtene i fakultetsstyret i løpet av 2016. Temaene skal bidra til å gi fakultetsstyret en bedre oversikt og forståelse av ulike områder i et økonomistyringsperspektiv.

Mai - Forutsetninger langtidsbudsjett
Juni - Institutt

September - Økonomimodell
Oktober - Institutt
November - Årsverk
Desember - Budsjettfordeling

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport per mars og utviklingen i årsverk til orientering.

Inger Hjeldnes Senneseth
Fakultetsdirektør

Ørjan Hauge
Seksjonsleder økonomi

13.04.2016 Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Økonomirapport MOF mars 2016

Grunnbevilgningen (GB)

Ved utgangen av mars var resultatet i grunnbevilgningen 12,6 millioner kroner. Det er et lite positivt avvik fra budsjett på 0,3 millioner kroner, og 1,1 million kroner lavere enn resultatet på samme tid i fjor.

De enkelte elementene i resultatet gjennomgås nedenfor.

Tabell 1: Regnskap per mars 2016 (tall i hele 1 000)

GB (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %	Regnskap hittil i fjor	Endring siste år
Inntekter	*646 663*	*175 833*	*177 404*	*1 571*	*0,9 %*	177 411	*0 %*
Utstyr og varekjøp	25 706	1 949	4 530	-2 581	-132,4 %	1 428	-217 %
Lønn	490 098	130 117	127 231	2 886	2,2 %	128 805	1 %
Andre driftskostn	79 605	16 338	16 385	-47	-0,3 %	16 869	3 %
Internhandel	57 191	15 125	16 631	-1 506	-10,0 %	16 573	0 %
Sum kostn	*652 600*	*163 528*	*164 777*	*-1 248*	*-0,8 %*	*163 675*	*-1 %*
Driftsresultat	***-5 937***	***12 305***	***12 628***	***323***		***13 736***	***-8 %***

Inntektene er 1,6 millioner kroner høyere enn budsjett. Det er i hovedsak høyere pasientinntekter ved Odontologisk universitetsklinikk (OUK) som er årsaken til dette. Det meldes om god aktivitet både i studentklinikken og spesialistklinikken.

Utstyr og varekjøp: Det er kjøpt utstyr for 2,6 millioner kroner så langt i år og varekostnaden ved OUK er på 2,0 millioner kroner. Til sammen er kostnaden 2,6 millioner kroner større enn budsjettert. Det skyldes i hovedsak at budsjettet for investeringer er lagt senere i året. Ved OUK er varekostnaden 0,6 millioner høyere enn budsjett.

Lønnskostnadene er 127,2 millioner kroner. Det er 2,9 millioner kroner lavere enn budsjett og 1,6 millioner kroner lavere enn på samme tid i fjor. Av avviket skyldes 0,7 millioner kroner periodisering av kostnader ved årsskiftet som vil komme senere i år. 1,0 millioner av avviket er på OUK som har ledighet i flere stillinger. Utviklingen på lønn har samme trend i april.

Endringer i personalkostnadene har stor betydning for resultatutviklingen ved fakultetet. Forhold som vil påvirke resultatet fremover er blant annet innføring av pensjon for bistillinger (stillingsandeler mellom 20-37%) som ble innført fra 1. april i år. Endringen var ikke varslet og dermed ikke budsjettert for. Kostnadene er anslått å øke med ca 230' per måned, som er 1,8 millioner kroner på årsbasis. Dermed vil denne endringen gi en kostnadsøkning som medfører en innstramming på om lag 2 stillinger. Lønnsoppgjøret forventes å bli moderat i år, noe som kan gi en positiv effekt på resultatet fordi vi har lagt inn en forventet lønnsvekst på 3 % fra mai måned.

Andre driftskostnader er 16,4 millioner kroner etter første kvartal. Det er som budsjett og på samme nivå som i mars i fjor. Det er en del periodiseringsavvik innad i denne gruppen kostnader, men ikke noe som forventes å påvirke årsresultatet.

Netto **internhandel** (interne inntekter og interne kostnader) er 16,6 millioner kroner. Det er 1,5 millioner kroner høyere netto kostnad enn budsjettert. I hovedsak skyldes dette mindre

dekningsbidrag fra BOA enn forventet så langt i år samt mindre internfakturering. Dette forventes å ta seg opp videre utover i året.

Avskrivningsinntekter (motpart 81) er 3,1 millioner kroner. Det er 1,1 millioner kroner lavere enn budsjett. Så tidlig på året er det rimelig god samsvar mellom regnskap og budsjett. Det er vanskelig å forutse utviklingen videre i året fordi det er usikkert når investeringene faktisk er ferdigstilt og aktiveres i regnskapet.

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Per mars er den eksterne aktiviteten 52,7 millioner kroner. Det er 7,1 millioner kroner lavere enn budsjett og 6,0 millioner kroner lavere enn det vi oppnådde i samme periode i fjor. Det er særlig for NFR-aktiviteten vi ikke har klart å oppnå planlagt aktivitet så langt i år.

Tabell 4: BOA per mars 2016 (tall i hele 1 000)

BOA (tall i 1000)	*Årsbudsjett*	*Budsj hittil i år*	*Regn hittil i år*	*Avvik*	*Regnskap hittil i fjor*	*Endring siste år*
Oppdragsaktivitet	2 800	795	799	4	1 431	-632
NFR - bidragsaktivitet*	128 700	27 872	21 511	-6 360	28 464	-6 953
EU - bidragsaktivitet	13 800	3 652	2 282	-1 370	2 879	-596
Annen bidragsaktivitet	108 700	27 474	28 123	649	25 980	2 143
Sum BOA	***254 000***	***59 793***	***52 715***	***-7 077***	***58 754***	***-6 038***

Oppdragsaktiviteten er 0,8 millioner kroner. Det er som forventet. Det er i hovedsak IGS som har oppdragsaktivitet. Et av de store prosjektene ble avsluttet i fjor.

Norges forskningsråd (NFR): Aktiviteten er 6,4 millioner kroner lavere enn budsjett. Det har flere årsaker. Lønnskostnadene er som budsjettert. Det betyr at prosjektene har kommet i gang, men at drift er noe forsinket. Det er særlig noen av instituttene med høyest planlagt vekst i NFR-aktivitet som er forsinket i bruken av driftsmidler.

EU-prosjekter: Aktiviteten er 1,4 millioner kroner lavere enn budsjett. Det er budsjettert med aktivitet inneværende år på nivå med 2015. Flere av de nye prosjektene er under oppstart og er noe forsinket.

Annen bidragsaktivitet: Aktiviteten knyttet til andre bidragsytere er 0,6 millioner kroner høyere enn budsjettert. Budsjettet er satt lavere enn det vi faktisk oppnådde i 2015 blant annet fordi det da ble mottatt store utstyr som er en engangseffekt. Noen institutter melder allerede nå at de vil få høyere aktivitet enn budsjett.

Tabell 5: Annen bidragsaktivitet per mars 2016 (tall i 1 000 NOK)

Kilde	*Budsjett hittil i år*	*Regnskap hittil i år*	*Avvik*	*Årsbudsjett*
Statlige	5 187	5 376	189	18 620
Organisasjoner	129	117	-12	347
Gaveforsterkning	2 519	1 145	-1 374	12 008
Gaver	14 042	15 857	1 815	55 791
Næringsliv/privat	483	453	-30	2 284
Stiftelser	4 787	4 063	-724	18 119
Annet	327	1 112	785	1 531
Totalsum	***27 474***	***28 123***	***649***	***108 700***

Overføringer BOA: Innbetalte, ikke brukte BOA-midler er ved utgangen av mars 77,9 millioner kroner. Det er en reduksjon fra forrige måned på vel 17 millioner kroner. Endringen er i hovedsak knyttet til NFR-aktivitet hvor vi per utgangen av mars netto har forskuttert aktivitet for 13,5 millioner kroner.

Tabell 7: Overføringer BOA per mars 2016 (tall i 1 000 NOK)

Finansieringskilde		Overføring
Oppdragsaktivitet		6 910
NFR - bidragsaktivitet*		-13 588
EU - bidragsaktivitet		3 598
Annen bidragsaktivitet	*Statlige*	*10 999*
	Organisasjoner	*875*
	Gaver	*32 901*
	Gaveforsterkning	*24 303*
	Næringsliv/privat	*4 835*
	Stiftelser	*4 841*
	Annet	*2 190*
Totalt Annen bidragsaktivitet		80 945
Totalsum		**77 864**

Vurdering av årsresultat 2016

I årsbudsjettet for grunnbevilgningen for 2016 er det allerede lagt inn en positiv overføring til 2017 på 15 millioner kroner. Fortsatt forventes det et underskudd i annuum 5,6 millioner kroner, mens de øremerkede prosjektene er forventet å ha en positiv overføring på 20,6 millioner kroner.

Per mars er vurderingene at personalkostnadene vil bli lavere enn budsjett. Det vurderes ulike tiltak for å omdisponere disse midlene innenfor budsjettåret. Prognosen for en samlet overføring fra grunnbevilgningen på 15 millioner kroner, endres derfor ikke pr mars.

Det er særlig to områder vi følger nøye som vil kunne påvirke resultatutviklingen:

- Bruk av øremerkede midler. I budsjettet er det lagt til grunn at vi skal bruke 10 millioner kroner mer av de øremerkede midlene enn det vi har fått tildelt inneværende år slik at overføringen til neste år reduseres fra 31 millioner kroner til 21 millioner kroner. Hvis vi ikke klarer å bruke de øremerkede midlene i det tempoet vi har forutsatt i budsjettet, vil overføringene til 2017 bli høyere.
- Årets lønnsoppgjør: I år er det hovedoppgjør, og det er lagt til grunn i anbefalt lønnskompensasjon i budsjettet med en 3 % vekst. Med den utviklingen vi ser i arbeidsmarkedet og norsk økonomi generelt og at oppgjøret i frontfagene er ferdig forventes et moderat lønnsoppgjør. Dette vil redusere lønnskostnadene i år og kan medføre isolert sett at overføringene til 2017 kan øke.

Det er viktig å bruke midlene i så stor grad som mulig innenfor det året de er tildelt. Dersom forutsetningene endrer seg, vil vi vurdere å omdisponere eller forskuttere midler til andre prioriterte områder.

Den eksterne aktiviteten er stor men e vurderingene etter mars tilsier en viss reduksjon i aktiviteten knyttet til EU og NFR. Prognosen for ekstern aktivitet vurderes slik:

	Prognose	Budsjett	Endring
Oppdrag	2 800	2 800	-
NFR	123 700	128 700	-5 000
EU	12 800	13 800	-1 000
Andre	108 700	108 700	-
Sum	248 000	254 000	-6 000

Overføring av eksterne midler til 2017, forventes å bli i størrelsesorden 100 millioner kroner.

Midler overført fra Innovest - fakultet 19

Fakultetet har 12,6 millioner kroner som er overført fra Innovest. Det er ingen konkrete planer for bruk av disse midlene, og selv om det brukes en del av midlene, forventes det at en vesentlig andel overføres til senere år.

Tabell 8: Midler overført fra Innovest per mars 2016

I/K	Hittil i år - budsjett	Hittil i år - regnskap	Hittil i år - avvik	Årsbudsjett
Kostn.	877	221	656	1 569
Overf.	-12 569	-12 569	0	-1 569
Resultat	**-11 693**	**-12 348**	**655**	**0**

Midlene er fordelt på 62 tildelinger til enkeltforskere, og varierer i størrelse.

13. april 2016 Stein Henrik Olaussen, Beathe Bjørneberg, Ørjan Hauge

Årsverk status pr mars 2016

Bakgrunn

Våre 850 årsverk og 1240 ansatte er fakultetets største ressurs og kostnadspost. Utvikling i antall årsverk har stor innvirkning på vårt økonomiske resultat og handlingsrom. Nedenfor vil status for bemanning samt utviklingen de siste årene vises. I tillegg vil det drøftes viktige forhold rundt bemanning og økonomisk utvikling fremover.

Økonomi og bemanning

Økonomien ved fakultetet er fortsatt stram nå i 2016, men det er lyspunkter i økonomien fremover. Nå er det viktig å legge gode planer slik at vi skaper oss et nødvendig handlingsrom samtidig som vi disponerer rammene på en måte som understøtter de veivalgene vi gjør. Fra 2017 vil blant annet flere vitenskapelige gå av for aldersgrensen. Dette gir handlingsrom og nye muligheter. Det er derfor satt ned en gruppe ved fakultetet som skal se på rekrutteringsplan for vitenskapelig ansatte. Arbeidet ledes av Guri Rørtveit.

I figurene nedenfor er det vist hvor stor del av rammen som er disponert til personalkostnader i henholdsvis grunnbevilgningen og den eksternt finansierte virksomheten.

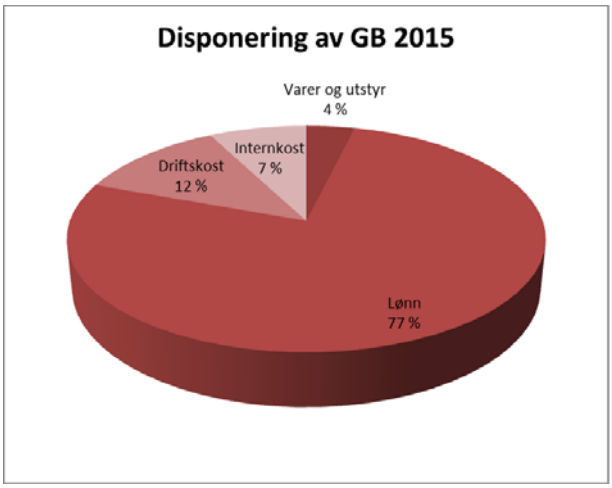

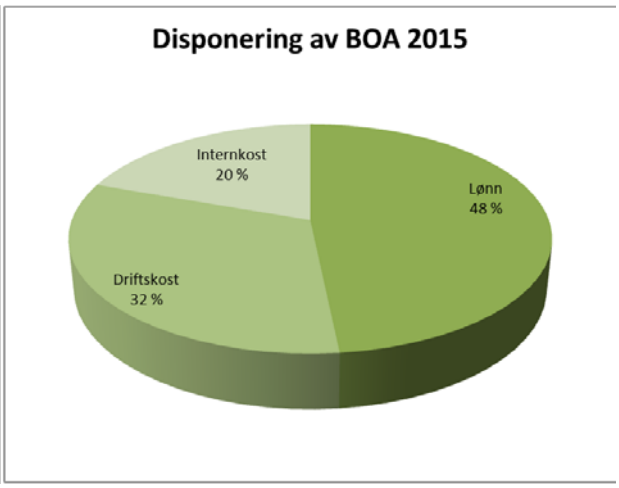

Lønn utgjør 77% av rammen i grunnbevilgningen mens den i de eksternt finansierte prosjektene utgjør i underkant av 50%. Driftskostnader i den eksterne delen inkluderer til en viss grad investeringer som er finansiert av de eksterne prosjektmidlene.

Stillingstyper og finansiering

Samlet bemanning pr mars var 850 årsverk. Fordelingen mellom grunnbevilgning og eksternt finansierte stillinger (BOA) er uendret fra 2015. Vel 20% av årsverkene ved fakultetet er direkte finansiert med eksterne midler. Noen få stillinger er i tillegg helt eller delvis frikjøpt fra grunnbevilgningen. Frikjøp innebærer blant annet at ansettelsesforholdet er i grunnbevilgningen men hele eller deler av lønnskostnadene dekkes av eksterne midler.

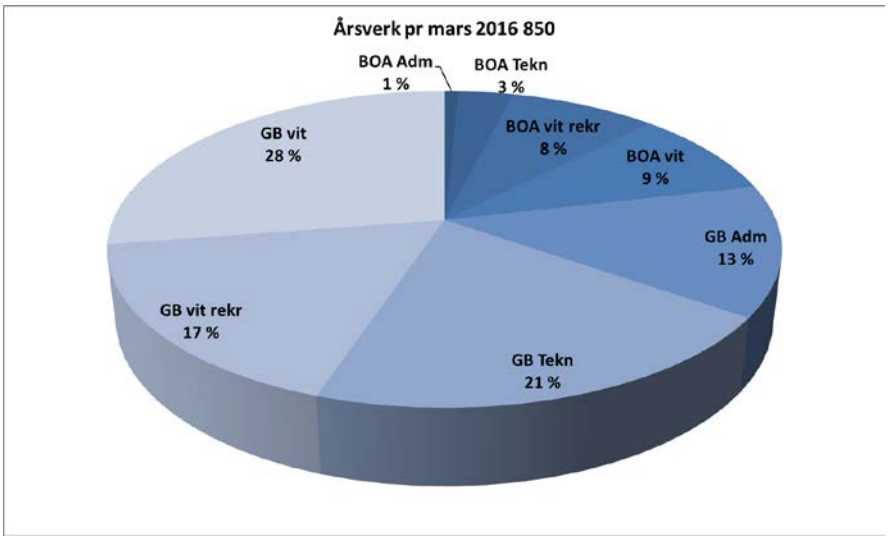

Vel 62% av årsverkene ved fakultetet er vitenskapelige stillinger, men målt i antall ansatte utgjør de vitenskapelige stillingene 70% (865 ansatte). Andelen ansatte er større fordi det er mange vitenskapelige som har bistillinger. Vi har om lag 290 bistillinger (20% stilling eller mindre), som utgjør 57 årsverk.

Utvikling i bemanning over tid - grunnbevilgning

De siste to årene er bemanningen i grunnbevilgningen redusert med 35 årsverk. Det er i hovedsak rekrutteringsstillinger som er redusert (-21 årsverk), men det har også vært en nedgang i antall årsverk for alle grupper ansatte.

	mar. 14	jun. 14	sep. 14	des. 14	mar. 15	jun. 15	sep. 15	des. 15	mar. 16
Administrative	117,0	118,9	116,6	120,9	115,6	111,0	112,0	109,8	113,4
Tekniske	176,1	181,3	180,3	181,5	181,0	181,8	176,0	173,7	173,7
Vit rekruttering	168,8	166,7	169,3	164,6	164,5	160,1	164,4	159,9	147,6
Vitenskapelige	241,3	239,4	234,9	235,4	231,8	235,6	234,7	235,1	233,8
Sum	703,1	706,2	701,0	702,2	692,8	688,3	687,0	678,4	668,4

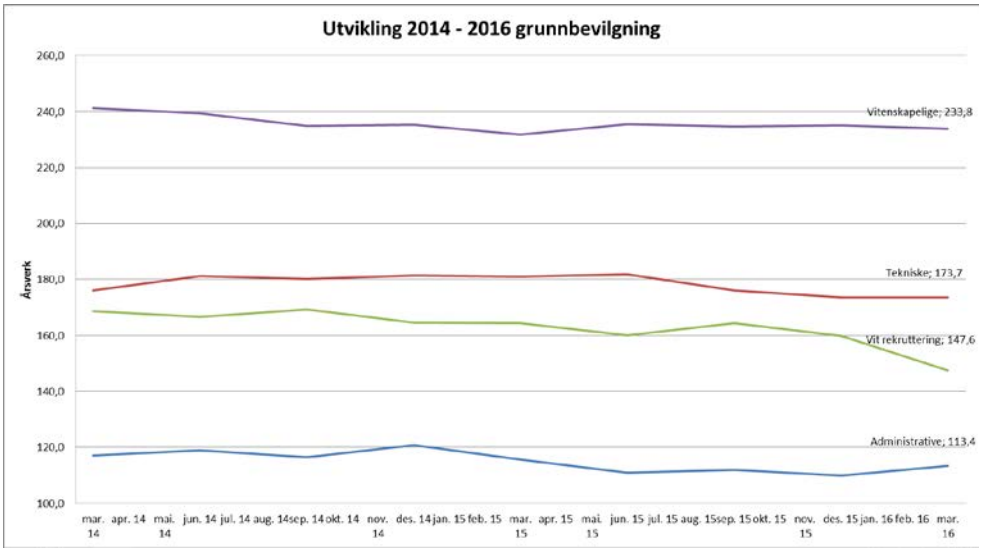

<u>Vitenskapelige årsverk</u>: Det har vært en nedgang i vitenskapelige årsverk (utover rekrutteringsstillinger) på 7,5 årsverk. Denne nedgangen har vært ved de instituttene som har hatt

underskudd (K1, K2, IGS). Ved disse instituttene er det i hovedsak professorstillinger som er redusert (9 årsverk i perioden), men det forventes at noe av dette vil øke igjen når økonomien bedres.

Rekrutteringsstillinger: Totalt er det i mars 147,6 årsverk rekrutteringsstillinger finansiert i grunnbevilgningen. Fordelingen er som vist i tabellen nedenfor. Siden våren 2014 er antallet redusert med 21,2 årsverk.

Stillingsbetegnelse	mar. 14	jun. 14	sep. 14	des. 14	mar. 15	jun. 15	sep. 15	des. 15	mar. 16
Postdoktor	41,1	42,1	42,1	41,1	41,7	38,7	38,4	36,8	30,1
Spesialistkandidat	6,0	6,0	5,0	5,0	6,3	6,3	5,7	5,2	5,2
Stipendiat	121,7	118,6	122,2	118,5	116,5	115,1	120,3	117,9	112,3
	168,8	**166,7**	**169,3**	**164,6**	**164,5**	**160,1**	**164,4**	**159,9**	**147,6**

Prognosene for 2016 tilsier at antallet vil være noe høyere ved slutten av året.

Administrative stillinger: Det er totalt 113,4 administrative årsverk ved fakultetet pr mars. Antall årsverk varierer, men det har vært en nedgang på 3,6 årsverk de siste to årene. Ved omorganisering ble det utarbeidet en bemanningsplan for administrative ansatte. I perioden 2012 til i dag er den administrative bemanningen redusert med 4%.

Tekniske stillinger: Det er totalt 173,7 tekniske årsverk finansiert over grunnbevilgningen. Antall årsverk er relativt stabilt, men varierer noe i takt med aktiviteten.

Utvikling eksternt finansierte stillinger

De eksternt finansierte stillingene har økt med 16,7 årsverk de siste to årene. Utviklingen har variert over tid, men det er i hovedsak vitenskapelige stillinger (utenom rekrutteringsstillinger) og tekniske stillinger som har hatt vekst (henholdsvis 10,9 og 6,2 årsverk).

	mar. 14	jun. 14	sep. 14	des. 14	mar. 15	jun. 15	sep. 15	des. 15	mar. 16
Administrative	7,8	8,7	10,2	9,3	9,5	9,1	6,8	7,6	6,9
Tekniske	20,4	20,9	22,5	23,5	29,6	31,2	27,7	30,2	26,5
Vit rekruttering	70,9	69,3	78,6	78,3	74,8	79,5	73,0	70,0	71,5
Vitenskapelige	65,9	68,9	72,9	77,2	73,2	69,7	69,4	74,3	76,8
Sum	165,0	167,7	184,1	188,2	187,0	189,5	176,9	182,1	181,7

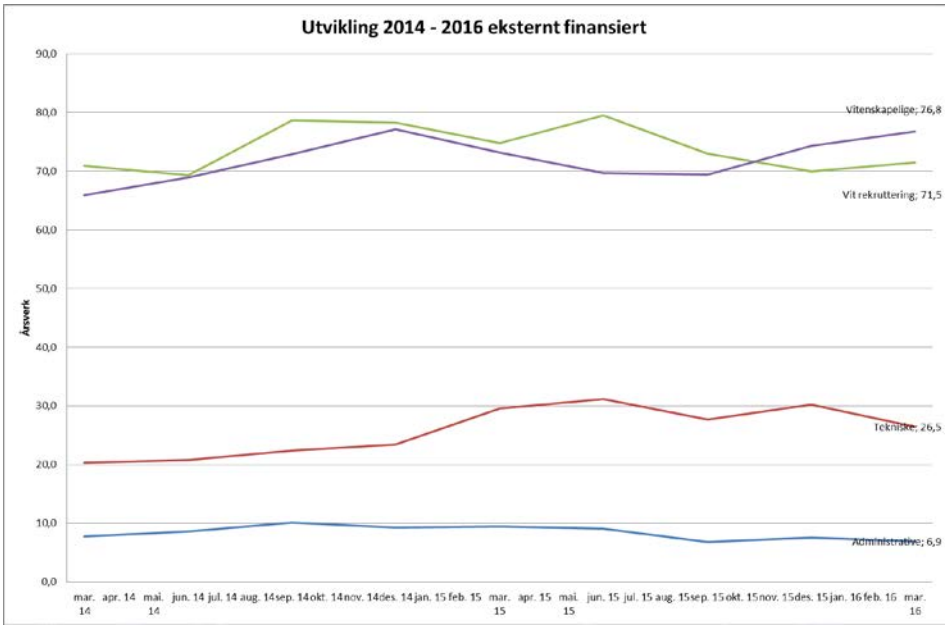

Utfordringer fremover

For å sikre stabilitet og forutsigbarhet i den faste bemanningen (grunnbevilgningsfinansiert), er det nødvendig å ha langsiktige rekrutteringsplaner. Det er nå startet opp et arbeid for å utarbeide rekrutteringsplaner for vitenskapelige stillinger. For administrative stillinger jobbes det fortsatt etter bemanningsplanen som ble utarbeidet i forbindelse med omorganiseringen av fakultetet i 2013.

Våre økonomiske rammer i grunnbevilgningen er relativt stabil, men veksten har vært og forventes å bli framover lavere enn pris- og lønnsveksten over tid.

Det vil også skje endringer i departementets fordelingsmodell i nær fremtid. Ved UiB arbeides det med en ny budsjettfordelingsmodell (Risa II).

Ved fakultetet har vi instituttinntekter (eksterne inntekter i grunnbevilgningen) på 68 millioner kroner (10,5%) som i større grad varierer i forhold til aktivitet enn tildelingene fra departementet. Dette er alle forhold som vurderes når de langsiktige planene legges.

Viktige spørsmål i de langsiktige planene ved fakultetet er blant annet hvordan bemanningen skal være sammensatt, hvor stor del av rammen som skal bindes opp i langsiktige forpliktelser og hvordan vi finansierer stillingene ved fakultetet.

Utvikling i bemanningen vil fortsatt følges nøye.